

Satversmes tiesa izbeidz tiesvedību lietā par Aizsargjoslu likuma normu

2015. gada 2. martā Satversmes tiesa ir pieņēmusi lēmumu par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2014-16-01 „Par Aizsargjoslu likuma 36. panta otrās daļas 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. un 105. pantam”.

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Administratīvās rajona tiesas pieteikuma, kurā tika apstrīdēta Aizsargjoslu likuma norma, kas noteica, ka krasta kāpu aizsargjoslā un pludmalē aizliegts celt jaunas ēkas un būves un paplašināt esošās, izņemot gadījumus, kad tiek renovētas, restaurētas vai rekonstruētas esošās ēkas un būves. Administratīvā rajona tiesa izskatīja lietu, kurā personai bija atteikta atļauja atjaunot ugunsgrēkā nopostīto dzīvojamo māju Rīgas jūras līča piekrastes krasta kāpu aizsargjoslā. Atteikums pamatots ar apstrīdēto normu, minot, ka ēkas atjaunošana uz esošiem pamatiem uzskatāma par jaunu būvniecību.

Pieteikumā pausts uzskats, ka apstrīdētā norma nopostītās ēkas īpašnieku nostāda nelabvēlīgākā situācijā iepretim tiem ēku īpašniekiem, kuru ēkas vai būves nav pilnībā iznīcinātas. Šāda attieksme esot pretrunā ar vienlīdzības principu (Satversmes 91. pants) un nesamērīgi aizskarot personas tiesības uz īpašumu (Satversmes 105. pants).

Tiesas secinājumi un lēmums

Saeima, sniedzot atbildes rakstu, pauda viedokli, ka lieta būtu atrisināma, nevis pārbaudot apstrīdētās normas atbilstību Satversmei, bet gan normas interpretācijas ceļā. [8, 10] Apstrīdētās normas izstrādes gaitā neesot apsvērti gadījumi, kad tiesiski uzbūvēta ēka gājusi bojā ugunsgrēkā un ēkas īpašnieks vēlas ēku atjaunot. Tomēr likumdevējam neesot bijis nolūks šādos gadījumos ierobežot īpašnieka tiesības atjaunot ēku. [11]

Tādējādi Satversmes tiesa secināja, ka pastāv likuma nepilnība attiecībā uz īpašnieka tiesībām atjaunot krasta kāpu aizsargjoslā uzbūvēto un ugunsgrēkā bojā gājušo ēku. [11]

Satversmes tiesa secināja, ka pieteikuma iesniedzēja šajā lietā nav pilnībā izmantojusi juridiskās metodes konkrētā strīda atrisināšanai. Satversmei atbilstoša tiesību normas piemērošana citastarp ietver piemērojamās tiesību normas atrašanu un iztulkošanu, kā arī tiesību tālākveidošanu. [13] Konstatējot likuma nepilnību, visupirms jāpārlicinās, vai to

var novērst paša likuma ietvaros. Piemēram, ja likumā nav regulēta situācija, kura ir līdzīga citām tajā pašā likumā regulētām situācijām un kurai atbilstoši likuma mērķim vajadzētu būt neregulētai, uz neregulēto situāciju attiecināmas līdzīgo situāciju tiesiskās sekas. Satversmes tiesa secināja, ka likuma nepilnība, kura šādas ēkas atjaunošanu liedz, novēršama likuma ietvaros, ņemot vērā arī vispārējos tiesību principus, vispirms jau tiesiskās paļāvības principu. [12]

Tādējādi Satversmes tiesa atzina, ka tai nav pamata turpināt tiesvedību šajā lietā.

Satversmes tiesas lēmums ir galīgs un nepārsūdzams. Lēmums ir pieejams Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt Satversmes tiesas lēmuma izpratni. Tā nav uzskatāma par lēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līna Kovalevska

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Lina.Kovalevska@satv.tiesa.gov.lv

67830748, 29813216